

На основі аналізу досліджень [1-6] запропоновано наступні якісні показники оцінки ефективності системи внутрішнього контролю: оптимізація організаційної структури; Впровадження нових стандартів по мінімізації ризиків в процесі господарської діяльності; удосконалення оцінки інформаційної системи; удосконалення оцінки інформаційної системи; запровадження кодексу корпоративної етики; удосконалення системи наступної оцінки ефективності контролю; удосконалення елементів контрольного середовища (конкретних заходів); чітке розділення відповідальності та повноважень менеджерів.

Якісна оцінка ефективності передбачає використання експертних думок сторін, зацікавлених в роботі служби внутрішнього контролю. Експертами можуть бути представники власника господарюючого суб'єкта, внутрішні аудитори, зовнішні аудитори, менеджери вищої ланки. Бальна шкала оцінок може виглядати наступним чином: 3 бали - система внутрішнього контролю присутня у всіх процесах та підрозділах підприємства; 2 бали – контроль присутній, але не є системним та не охоплює все підприємство; 1 бал - якість роботи за певними вимогами не відповідає потребам.

Для виключення суб'єктивності оцінки необхідно чітко сформулювати питання, на які повинні відповісти експерти. На основі відповідей експертів на запитання проводиться оцінка ефективності системи внутрішнього контролю. Оцінка експерта визначається як середньоарифметичне значення оцінок з усіх питань.

Таким чином, в результаті проведеного дослідження доповнена і уточнена класифікація кількісних і якісних показників оцінки ефективності системи внутрішнього контролю, що дозволить застосовувати систематизований підхід до оцінки ефективності системи внутрішнього контролю суб'єктів господарювання.

1. *Виговська Н.Г. Розробка критеріїв та показників ефективності господарського контролю / Н.Г. Виговська // Вісник Житомирського державного технологічного університету: Економічні науки. – Житомир: ЖДТУ. – 2007. – №2 (40). – С. 15–24.*
2. *Гулай І.О. Теоретичні аспекти оцінки ефективності системи фінансового контролю на підприємстві / І. О. Гулай // Інноваційна економіка. - 2013. - № 8. - С. 120-125.*
3. *Євтушевська О.А. Оцінка ефективності системи внутрішнього контролю підприємств водного транспорту / О. А. Євтушевська // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. - 2015. - № 3. - С. 214-221.*
4. *Максімова В.Ф. Внутрішній контроль економічної діяльності промислового підприємства – системний підхід до розвитку: [монографія] / В. Ф. Максімова. – К. : АВРІО, 2005. – 264 с.*
5. *Романів Є.М., Хом'як Р.Л. та ін. Контроль і ревізія. Навчальний посібник. Нормативно-практичні матеріали. - 2-е вид., перероб. і доп. - Львів: Національний університет «Львівська політехніка» (Інформаційно-видавничий центр «ІНТЕЛЕКТ+» Інституту післядипломної освіти), «Інтелект-Захід», 2002. - 320 с.*
6. *Кукурудз О. Оцінка ефективності державного фінансового контролю / О. Кукурудз // Вісник КНТЕУ. – 2006. – № 2. – С. 63-66.*

Добош Н.М.

Національний університет «Львівська політехніка»

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ПОЛІСУ ОBOB'ЯЗКОВОГО СТРАХУВАННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ВЛАСНИКІВ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ В УКРАЇНІ

Україна прагне йти в ногу з часом та стати на рівні провідних країн світу в різних галузях економіки. Стрімкий розвиток ІТ технологій зумовлює їх впровадження в усі сфери суспільного життя з метою отримання різних додаткових переваг їх використання, зокрема: зменшення витрат часу, економія фінансових ресурсів, перенесення

основного масиву документообігу в цифровий формат тощо. Нині держава сприяє розвитку таких галузей економіки як аудит, бухгалтерських облік, страхування, у тому числі й Інтернет - страхування.

Страховики відносно недавно розпочали продаж страхових полісів через Інтернет. Спочатку це були послуги добровільного страхування, а починаючи з серпня 2017 року спочатку на законодавчому рівні, а потім у практичній площині було створено всі умови для реалізації полісів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників транспортних засобів в Україні через мережу Інтернет.

Всесвітній досвід online-страхування розпочав відлік своєї історії шість років тому. На цей час, у всесвітньому річному обсязі електронний продаж страхових продуктів склав понад 10 млрд. доларів США.

Інтернет-страхування – це взаємодія інтересів між страховою компанією і клієнтом, що виникає при продажі страхового продукту та його обслуговуванні, але вироблена за допомогою мережі Інтернет.

Нині для укладення внутрішнього електронного договору страхування власник транспортного засобу через ІТС виражає намір укласти договір страхування та вносить відомості, необхідні для укладення такого договору та визначені МТСБУ, що є заявою на страхування.

На підставі заяви страхова компанія створює пропозицію для потенційного клієнта у формі проекту страхового поліса, що реєструється в єдиній централізованій базі даних щодо обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів. Термін чинності такої пропозиції до закінчення доби.

Якщо власник транспортного засобу погоджується з отриманою пропозицією укласти внутрішній електронний договір страхування, він акцептує її та підписує внутрішній електронний договір страхування через ІТС відповідно до законодавства, що регулює організаційно-правові засади діяльності у сфері електронної комерції.

Після підписання власником транспортного засобу внутрішнього електронного договору страхування в порядку страховик реєструє страховий поліс в єдиній централізованій базі даних та відправляє страхувальнику електронний документ - візуальну форму страхового поліса.

Проте впровадження електронного полісу обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників транспортних засобів в Україні має багато переваг та певні недоліки, які ми охарактеризуємо нижче.

Розглянемо позитивні сторони оформлення е-полісів:

- не потрібно витратити зайвий час для відвідування офісів страховиків, стояння у чергах, оскільки оформити договір можна вдома чи будь-де;
- документ зберігається і в будь-який момент його можна візуалізувати;
- можемо автоматично порахувати вартість страхування;
- відсутність зловживання під час обігу бланків строгої звітності;
- ефективна боротьба з шахрайством та недобросовісною конкуренцією.

Крім переваг, є і негативні моменти у використанні електронних полісів:

- страхувальник самостійно вводить дані про себе та транспортний засіб, а відповідно невірна інформація може спричинити неможливість здійснення угоди;
- база даних на початковому етапі роботи може містити недостовірні дані, що не дозволить оформити електронний поліс;
- необхідність перевірки електронного полісу працівниками поліції по базах даних, на що потрібен час та відповідне обладнання;
- неможливість оформити договір страхування у віддалених районах та старшими людьми, які не вміють користуватися сучасними електронними засобами.

З огляду на вищевказане, маємо максимально використати переваги сучасної технології, але при цьому мінімізувати негативні наслідки.

Для ефективного та дієвого впровадження електронного поліса ОСЦПВВНТЗ необхідно забезпечити паралельне існування паперового і електронного полісів на період впровадження

Це дозволить досконало відпрацювати проект, врахувати всі особливості, усунути всі недоліки, і лише після цього вийти з ініціативою внесення змін до Закону щодо скасування паперового поліса назавжди.

Цей проект передбачає участь у ньому мільйонів людей з різними намірами, з різними знаннями, з різним досвідом, з різним розумінням, цілями. Жоден експерт не зможе передбачити наслідки всіх обставин, і тільки практика розставить всі крапки над і.

Залучення сучасних технологій у фінансову систему економіки України дозволить стати на єдиний рівень розвитку з економічно розвиненими країнами світу та продовжувати рух до якісного та ефективного функціонування в майбутньому.

1. *Розпорядження Нацкомфінпослуг «Про затвердження Положення про особливості укладання договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» від 27 жовтня 2011 року зі всіма змінами та доповненнями.*

Кльоба Л.Г.

Національний університет «Львівська політехніка»

ФІНТЕХ – ТЕХНОЛОГІЇ, ЯКІ ПОКРАЩУЮТЬ ТА ОПТИМІЗУЮТЬ ФІНАНСОВІ ПОСЛУГИ

За останні декілька років у різних країнах світу, в тому числі в Україні, створено сотні стартапів, які займаються мобільними платежами, миттєвими переказами, онлайн-кредитуванням, об'єднуючи це терміном «фінтех». Термін «фінтех» («FinTech») активно використовують у сфері фінансів та ІТ для позначення діяльності, в ході якої для надання фінансових послуг використовуються сучасні технології. Фінтех, аббревіатура від фінансових технологій, це – впровадження інноваційних технологій у сфері створення та доставки фінансових послуг і продуктів.

Окремі аспекти теорії та практики фінансових технологій розглянуто в працях вітчизняних науковців, а саме в роботах Л.В. Жердецької, С.І. Паперника, Н.М. Пантелєєвої, М.В. Тарасюка та інших. Проте в наявних наукових працях неповною мірою знайшли відображення сучасні тенденції та практика розвитку і впровадження фінансових технологій в банківській сектор. Усе це зумовило актуальність дослідження.

Фінтех (FinTech) це галузь економіки, яка об'єднує компанії, що використовують новітні розробки для надання якісніших фінансових послуг. Фінтехами називають компанії, які належать до цієї галузі. На сьогодні Фінтех – це десятки мільярдів доларів інвестицій щороку.

Фінтех це - технології, які використовуються в секторі фінансових послуг, які в основному використовуються самими фінансовими установами. Але все більше і більше Фінтех представляє технології, які кардинально змінюють традиційні фінансові послуги, включаючи мобільні платежі, грошові перекази, кредити, збір коштів та управління активами. Компанії, зайняті в зазначеній індустрії, можна умовно поділити на дві групи:

- стартапи, які надають технічні рішення для існуючих фінансових компаній.
- стартапи, які працюють безпосередньо зі споживачами фінансових послуг [2].

Фінтех-компанії використовують новітні технології та пропонують послуги через мережу Інтернет працюючи по всьому світу. Таким чином вони не лише відразу забезпечують кращий сервіс для клієнтів, роблять банківські продукти доступнішими для різних верств населення і малого та середнього бізнесу, але і скорочують операційні